

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดี
ตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of Stad Cooperative Learning Package on “Good Citizens
in Democracy” for Prathomsuksa 5 Students

ภคนันท์ อองอาจ

Pakanan Aongaaj

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: pakananao@gmail.com

Received: February, 16 2021

Revised: March, 15 2021

Accepted: March, 18 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองปรือ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยมีลักษณะซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.77/85.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) นักเรียนที่เข้ารับการทดลองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือ, การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

ABSTRACT

This research was aimed at 1) developing a STAD cooperative learning package on “Good Citizens in Democracy” for Prathomsuksa 5 students to be efficient at 80/80 criteria and 2) investigating the students’ satisfaction towards being taught using the developed STAD cooperative learning package on “Good Citizens in Democracy” for Prathomsuksa 5 students. The population of this research were comprised of a class of Prathomsuksa 5 students who were studying in Bannongprue School in the second semester, academic year 2019, totaling 35 students. The research instruments included 6 sets of STAD cooperative learning package on “Good Citizens in Democracy” for Prathomsuksa 5 students, and learning achievement test in Social Studies, religion and culture learning subject group to evaluate Prathomsuksa 5 students’ knowledge of “Good Citizens in Democracy” which was a 4-choice objective test containing 30 test items. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean and standard deviation.

The research results revealed that: 1) the STAD cooperative learning package on “Good Citizens in Democracy” for Prathomsuksa 5 students developed attained the efficiency at 84.77/85.63 which was higher than the 80/80 criteria determined and. 2) overall, the Prathomsuksa 5 students participating in the experimental teaching expressed their satisfaction towards studying using the constructed STAD cooperative learning package on “Good Citizens in Democracy” for Prathomsuksa 5 students at highest level.

Keywords: Cooperative Learning, STAD Cooperative Learning Technique

---

บทนำ

การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมยังช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพราะทำให้ได้รู้จักความเป็นไปของสังคมโลก รู้จักประเทศอื่น ๆ ในสาระภูมิศาสตร์ รู้จักรากเหง้าของตนเองและผู้อื่น เกิดการเข้าใจในความแตกต่างของเพื่อนร่วมโลก ในประวัติศาสตร์ รู้ถึงการดำรงชีพและกระบวนการต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเรา ในสาระเศรษฐศาสตร์ รู้ถึงระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม และการปฏิบัติเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ ในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม รวมไปถึงสามารถปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนาที่นับถือ และเกิดความเข้าใจในความแตกต่างทางความเชื่อและการปฏิบัติตนของผู้อื่น ทำให้รู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ในสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (กรมวิชาการ, 2545: 2-3)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้วิชาสังคมประสบความสำเร็จได้ นักการศึกษาสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบร่วมมือคือ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และรอเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป มักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ส่วนใหญ่มักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักจะถูกกละเลยหรือมองข้ามไป ทั้งที่มีผลการวิจัยชี้ชัดเจนว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้นมีผลต่อการเรียนรู้มาก (ทีศนา แคมมณี, 2545: 15)

การเรียนรู้ที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถนำมาใช้กับการเรียนการสอนวิชาสังคม คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Student Team Achievement Division (STAD) การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Student Team Achievement Division (STAD) เป็นเทคนิค การเรียนที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้โดยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4- 5 คน สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกัน เน้นการช่วยเหลือกันร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อจบบทเรียนจะทดสอบเป็นรายบุคคลแล้วนำ คะแนนมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนดังนี้ การนำเสนอข้อมูล การทำงานร่วมกัน การทดสอบ การปรับปรุงคะแนน และการตัดสินผลงานของกลุ่ม (วุฒิชัย สุขวิริยานนท์, 2549: 39)

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองปรือในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในเรื่อง พลเมืองดีของสังคม เนื่องจากครูผู้สอนในวิธีการสอนบรรยายมากกว่า การที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ทดลอง ทำกิจกรรมด้วยตนเอง และจากการศึกษาข้อมูลผลคะแนนการสอบปลายภาคของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 78 ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยคิดว่าควรมีการปรับการเรียนการสอน โดยเลือกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนและระดับชั้นของผู้เรียน เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นส่งผลต่อการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม และเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือพบว่ามีเทคนิค STAD เป็นรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในวิชาสังคมแล้วทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นซึ่งสอดคล้อง สมรัก คำภาชี (2555: 54) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.18/82.50 และสุพัตรา ศิริรักษ์ (2543: 50) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ความสามารถในการแก้ปัญหา และบุคลิกภาพประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า การเรียนรู้โดย

ใช้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองปรือ จึงมีความสนใจที่พัฒนาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาการ ปฏิบัติงานของครูผู้สอนและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนรวมทั้งสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับชั้นอื่น ๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองปรือ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน จำนวน 35 คน ซึ่งได้ทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

1.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 สร้างชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 สถานภาพและบทบาท

ชุดกิจกรรมที่ 2 สิทธิและเสรีภาพ

ชุดกิจกรรมที่ 3 หน้าที่และพลเมือง

ชุดกิจกรรมที่ 4 คุณลักษณะของพลเมืองที่ดี

ชุดกิจกรรมที่ 5 สังคมไทยกับการละเมิดสิทธิเด็ก

ชุดกิจกรรมที่ 6 การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย

1.4 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา และปรับปรุงตามคำแนะนำ

1.5 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญด้าน จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของเนื้อหา ความถูกต้อง ด้านภาษา ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977: 49-60) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

1.6 จัดทำชุดกิจกรรมการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อทดลองสอนใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบ และการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อวิเคราะห์และวัดความสามารถด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความรู้-ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา ความชัดเจนของคำถาม รวมถึงความถูกต้องด้านภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัดความชัดเจนของคำถาม และความถูกต้องด้านภาษา และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วัด

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนโรงเรียนพุ่มม่วง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 คนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง

2.7 ตรวจสอบคะแนนของนักเรียน นำคะแนนมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยตรวจสอบหาค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ แล้วเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ คัดเลือกไว้ใช้ 30 ข้อจริง

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990: 6-7) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองปรือ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย บทความและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจ และวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ เพื่อรวบรวมความรู้แนวคิดทฤษฎี มากำหนดขอบเขต การศึกษาที่เกี่ยวข้อง

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ กำหนดค่า น้ำหนักของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 105 – 106)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม ความถูกต้องด้านภาษา และให้ ข้อเสนอแนะ ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจให้คะแนนความสอดคล้อง ระหว่างหัวข้อกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเพื่อไป จัดพิมพ์เป็นหัวข้อที่สมบูรณ์ใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชั้นเตรียม ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนแก่นักเรียน เกี่ยวกับการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย แก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ชั้นทดลองสอน ผู้วิจัย ดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ชุด ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 การแบ่งกลุ่ม เรียงลำดับความสามารถของนักเรียนจำนวน 35 คน ตามคะแนนทดสอบก่อนเรียน ดังนี้

ระดับความสามารถสูง คือ นักเรียนที่ได้คะแนนสอบมากกว่า 80 คะแนนขึ้นไป

ระดับความสามารถปานกลาง คือ นักเรียนที่ได้คะแนนสอบ 65-80 คะแนน

ระดับความสามารถต่ำ คือ นักเรียนที่ได้คะแนนสอบน้อยกว่า 65 คะแนนลงมา

และนำมาจัดนักเรียนมาจัดเข้ากลุ่มแบบละความสามารถแตกต่างกันในกลุ่ม

2.2 สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD

3. ชั้นหลังการทดลอง หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้

3.2 ตรวจสอบแบบสอบถามความพึงพอใจนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.3 นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.77/85.63

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้ารับการทดลองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพสามารถส่งเสริมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 84.77/85.63 เนื่องจากแบบฝึกหัดที่อยู่ในชุดกิจกรรม แต่ละชุดมีความยากง่ายใกล้เคียงกัน เมื่อนักเรียนได้ฝึกทำกิจกรรมเหล่านั้นแล้ว ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งดูผลจากคะแนนในแต่ละชุด มีคะแนนตั้งแต่ 8-10 คะแนน จึงทำให้คะแนนของนักเรียนในการทำ แบบฝึกหัดมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.77 แต่เมื่อนักเรียนทำ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.63 อาจเนื่องมาจาก แบบทดสอบและแบบฝึกหัด มีความยากง่ายใกล้เคียงกัน และข้อสอบในแบบทดสอบ บางข้อคล้ายคลึงกับแบบฝึกหัดในชุดกิจกรรม และชุดกิจกรรมนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มีค่าเท่ากับ IOC 1.67-1.00 ซึ่งสอดคล้องกับพนมพร คำคุณ (2556) ได้กล่าวไว้ว่าชุดกิจกรรม เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยครูเป็นผู้วางแผน กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์การเรียนรู้ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การสร้างชุดกิจกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผู้สอนควรวางแผนให้ดี ในการสร้างชุดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ต้องสร้างให้ สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนเรื่องนั้น ๆ และให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพครบทุกขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทีศนา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนมพร คำคุณ. (2556). **การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องการดำรงชีวิตของพืช เพื่อพัฒนาทักษะการคิด โดยใช้รูปแบบการสอนแบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วุฒิชัย สุขวิริยานนท์. (2549) **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้รูปแบบ STAD**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมรัก คำภาชี. (2555). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Test**. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. **Dutch Journal of Educational Research**. 2, 49-60.